

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Helse- og omsorgskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref
2026/4919

Vår ref
26/1373-

Dato
15. april 2026

**Dokument 8:203 S (2025-2026) Representantforslag fra
stortingsrepresentantene Marius Langballe Dalin og Siren Julianne
Jensen**

Jeg viser til brev fra komiteleder av 26. mars 2026 vedlagt representantforslag 203 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Marius Langballe Dalin og Siren Julianne Jensen om å oppnevne en uavhengig ekstern granskingskomisjon for Finnmarkssykehuset HF. Representantene fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen oppnevne en uavhengig og ekstern granskingskomisjon som skal gjennomgå Finnmarkssykehuset HF i sin helhet, med særlig vekt på varslingsrutiner og -håndtering, ledelseskultur, arbeidsmiljø, anskaffelsespraksis, habilitetsvurderinger, innsynspraksis, styrings- og kontrollsystemer samt om noen av disse forholdene kan ha betydning for pasientsikkerhet og beredskap. Rapporten skal offentliggjøres og leveres direkte til Stortinget senest innen utgangen av 2027.»

Svar:

De ulike forholdene ved Finnmarkssykehuset HF som synes å være utgangspunkt for representantforslaget har vært mye medieomtalt og fremstår alle alvorlige. I anledning av at dette representantforslaget er fremmet så har Helse- og omsorgsdepartementet innhentet en uttalelse fra Helse Nord RHF, og de har gitt en oppdatering om situasjonen ved sykehuset og deres håndtering av de aktuelle forholdene.

Helse Nord RHF understreker at de tar de aktuelle forholdene som er omtalt på største alvor. De viser til at temaene som løftes er viktige forhold som berører forsvarlig drift og tillit til spesialisthelsetjenesten. Samtidig er det deres vurdering at de aktuelle forholdene allerede

dels har vært, og dels er, gjenstand for grundig oppfølging gjennom både interne og eksterne vurderinger – samt iverksettelse og gjennomføring av ulike konkrete tiltak.

Når det gjelder forhold knyttet til anskaffelser og habilitet, så er dette grundig håndtert gjennom ekstern juridisk vurdering og i tillegg styrebehandlet både i Finnmarkssykehuset HF og i Helse Nord RHF. For som det også vises til i begrunnelsen for forslaget, så har Finnmarkssykehuset HF fått gjennomført en ekstern juridisk vurdering fra advokatfirmaet Hjort i september 2025. Saken ble i tillegg behandlet i styresak 85–2025 i Finnmarkssykehuset HF og fulgt opp i styresak 121–2025 i Helse Nord RHF.

Finnmarkssykehuset HF har på bakgrunn av de juridiske vurderingene iverksatt en rekke korrigerende tiltak som:

- Etablering av rutiner for håndtering av opsjoner i anskaffelser
- Etablering av rutiner for vurdering og dokumentasjon av habilitet
- Krav om at beslutninger ved inhabilitet tas av styret eller uavhengig instans
- Igangsetting av eget compliance-prosjekt for å sikre etterlevelse av regelverk
- Implementering av instruksjer i kvalitetssystem
- Avslutning av kontrakter og gjennomføring av nye anskaffelser i åpen konkurranse

Finnmarkssykehuset HF har dessuten erkjent at de i en periode har hatt kapasitetsutfordringer ved håndtering av innsynsbegjæringer. De har derfor etablert nye rutiner for å sikre bedre oversikt, prioritering og etterlevelse av kravene i offentleglova. Dette vil følges opp lokalt som en del av helseforetakets ordinære styrings- og kontrollsystemer, herunder gjennom styrket opplæring og tydeliggjøring av handlingsrom og ansvar.

En annen svært krevende sak i Finnmarkssykehuset er rapportering av uønsket adferd fra ansatte overfor andre ansatte – forhold som synes å ha strukket seg over svært mange år. Som selvstendige juridiske enheter har helseforetakene ansvar for håndtering av arbeidsmiljø, varsling og ledelse, og rapporterer til eget styre. Oppfølging av konkrete saker og lokale tiltak ligger til det enkelte helseforetak.

Helse Nord RHF har samtidig en felles regional retningslinje for varsling av kritikkverdige forhold, som gir rammer og føringer på tvers av foretaksgruppen. Retningslinjen danner grunnlag for lokale rutiner og praksis i det enkelte helseforetak. Finnmarkssykehuset HF har, innenfor sitt ansvar, erkjent alvoret i saker knyttet til varsling og arbeidsmiljø. Foretaket har understreket nulltoleranse for uønsket adferd, og at håndtering av slike saker skal skje innenfor rammene av forsvarlig saksbehandling.

Helseforetaket har iverksatt en bred tiltakspakke for å styrke håndtering av varsler og forebygge uønsket adferd. Tiltakene retter seg både mot strukturelle forhold og mot organisasjonskultur, og de er utviklet i nær dialog med tillitsvalgte og vernetjenesten.

Helse Nord RHF følger opp dette arbeidet gjennom deres ordinære styringsdialog med underliggende helseforetak, og de opplyser også å ville bruke erfaringene i regionalt

forbedringsarbeid. Helse Nord RHF er i prosess med å evaluere en regional retningslinje som ble vedtatt i styresak 76/2021; «*Felles regionale retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold i Helse Nord*». Formålet er å vurdere implementering, etterlevelse og om retningslinjen sikrer forsvarlig og effektiv saksbehandling i tråd med lovkrav.

Forhold knyttet til arbeidsmiljø, ledelse og etterlevelse av regelverk kan indirekte påvirke pasientsikkerhet og beredskap, hvis de ikke håndteres på en tilstrekkelig god måte. Tiltak som er iverksatt retter seg blant annet mot:

- styrket ledelse og tydelig ansvar
- bedre håndtering av kritikkverdige forhold
- økt åpenhet og læring i organisasjonen
- forbedret etterlevelse av regelverk og internkontroll

Helse Nord RHF vurderer at disse tiltakene bidrar til å redusere risiko og styrke grunnlaget for forsvarlige tjenester i regionen.

Samlet vurdert legger Helse Nord RHF til grunn at Finnmarkssykehuset HF allerede har gjennomført og igangsatt lokale og uavhengige eksterne gjennomganger på sentrale områder. Det er identifisert avvik – og iverksatt konkrete og målrettede tiltak. Videre er det etablert mekanismer for oppfølging gjennom de ordinære styrings- og kontrollsystemer. Jeg mener vi må ta oppfølgingen av disse sakene på høyeste alvor og departementet kommer også til å holde seg orientert. Det er viktig at tiltak settes inn fortløpende. Ansatte skal føle seg trygge i arbeidsdagen.

Helse Nord RHF sin vurdering er at en eventuell statlig oppnevnt «granskingskommisjon» i stor grad vil kunne innebære en duplisering av allerede igangsatt arbeid, og kan samtidig også tenkes å forsinke det nødvendige forbedringsarbeidet og binde opp sentrale ressurser.

Jeg deler vurderingen fra Helse Nord RHF, og mener det er mest hensiktsmessig nå å gjennomføre og følge opp de tiltak som Finnmarkssykehuset HF allerede har igangsatt, og å bruke resultatene og erfaringene fra dette arbeidet som grunnlag for videre forbedringsarbeid. Dette vil også være i tråd med de etablerte ansvarsposisjonene i spesialisthelsetjenesten.

Med hilsen

Jan Christian Vestre